

TLAČOVÁ SPRÁVA

Petíciou žiadajú lepšiu ochranu vôd na Slovensku

BRATISLAVA, 11. 2. 2016

Zásadné legislatívne zmeny a prepracovanie strategických dokumentov tykajúcich sa ochrany podzemných a povrchových vôd požaduje od MŽP SR, vlády a parlamentu petičná akcia „Za živé rieky a čistú vodu“, ktorú dnes verejnosti predstavili v Bratislave. Cieľom petičnej akcie, za ktorou stojí široké spektrum odborníkov, ako aj viaceré ochranárske, vodácke a rybárske organizácie, je presadiť efektívnejšiu ochranu vôd, realizáciu tzv. zelených opatrení pri hospodárení s vodou a prehodnotenie plánov na výstavbu malých vodných elektrární v SR.

Vláda SR, aj napriek zásadným výhradám odborníkov, schválila 13.1.2016 Vodný plán Slovenska. Ide o strategický dokument, ktorý do roku 2021 upravuje nakladanie s podzemnými a povrchovými vodami v SR. Schválený vodný plán zároveň otvára možnosti pre realizáciu stoviek nových projektov betónovania riek, kontroverzných priehrad a malých vodných elektrární (MVE) vytvárajúcich priechne bariéry na slovenských vodných tokoch.

„Paradoxne, napriek tomu, že vládou schválený vodný plán má viac ako 10 500 strán, chýba v ňom jasný a transparentný program opatrení na zlepšenie stavu vôd. Dôsledkom je obrovské riziko zhoršenia kvality podzemných aj povrchových vôd na Slovensku. Preto sme sa rozhodli otvoriť verejnú diskusiu a spúšťame petíciu s konkrétnymi návrhmi na efektívnejšiu ochranu vôd.“ konštatovala členka petičného výboru Ing. Martina Paulíková.

Petičný výbor v tejto súvislosti upozorňuje na dlhodobé ignorovanie vedeckých poznatkov o dopadoch tzv. sivej, betónovej infraštruktúry na rieky a kvalitu vôd vôbec. Negatívne prejavy súčasnej vodnej politiky vidia už aj rybári, ktorí upozorňujú na miznutie kedysi bežných druhov rýb a zhoršovanie kvality vody v dôsledku neoprávnených a neodborne vykonaných zásahov do vodných tokov.

Vodohospodár a hydroológ Ing. Vladimír Mosný PhD. upozorňuje, že ochranu vôd v súčasnosti u nás nevykonáva prakticky nikto, pretože riadenie sektoru vodného hospodárstva je takmer v rozklade. *„Rozhodnutia o odberoch či vypúšťaní vôd musia vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu. To však úradníci štátnej vodnej správy dnes nemôžu zabezpečiť, pretože nevedia, ako o tej istej rieke pred tým rozhodli úradníci v inom meste. Štát doteraz nevytvoril register vydaných a platných vodoprávných povolení. Rozhodnutia navyše nie sú voľne dostupné verejnosti a teda neexistuje ani žiadna kontrola činnosti štátnej vodnej správy.“*

Dosiahnutie dobrého stavu vôd je pritom jedným z cieľov európskej Rámcovej smernice o vode. Znamená to, že štáty by sa mali snažiť o zníženie znečistenia podzemných aj povrchových vôd, odstránenie existujúcich bariér pre migrujúce živočíchy či obnovu záplavových zón dôležitých pri protipovodňovej ochrane. Mgr. Miroslava Plassmann PhD. z WWF Dunajsko-karpatský program poukazuje na výsledky čerstvej správy nezávislých európskych audítorov z januára tohto roku: *„Aj vodný plán za predchádzajúce obdobie 2009 – 2015 bol vyhodnotený ako málo ambiciózne. To znamená, že nezabezpečil dostatočné opatrenia pre ochranu a dosiahnutie dobrého stavu vôd. WWF preto navrhuje do súčasného vodného plánu doplniť systematické opatrenia na ochranu a revitalizáciu riečnych ekosystémov a vytvorenie bezzásahových zón tak, ako je to v iných krajinách, napr. v Rumunsku.“*

Viac informácií o petícii aj výzve, na ktorú sa petícia odvoláva, nájdete na www.ziverieky.sk

Kontaktná osoba: Martina Paulíková, 0915 811 195, slatinka@changenet.sk

Iniciatíva „Za živé rieky a čistú vodu“ je reakciou verejnosti na zhoršovanie stavu vôd na Slovensku. Keďže voda a rieky patria nám všetkým, spojili sa viaceré ochranárske, vodácke a rybárske organizácie, aby spolu s vedcami, odborníkmi a dotknutými samosprávami presadili zmenu vodnej politiky SR.